

Briuselis, 2017 09 27
COM(2017) 571 final

2017/0245 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) 2016/399 nuostatos, susijusios su laikinam
vidaus sienų kontrolės atnaujinimui taikomomis taisyklėmis**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Per pastaruosius dvejus metus Europos Sąjungoje labai išaugo laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo atvejų skaičius. Nuo 2015 m. rugsėjo mėn. sienų kontrolė buvo atnaujinta ir pratęsta beveik 50 kartų (palyginti su 36 sienų kontrolės atnaujinimo atvejais 2006–2015 m.¹). Tai įvyko dėl neteisėtų migrantų antrinio judėjimo ir dėl išaugusios tarpvalstybinio terorizmo grėsmės, keliančių didelį pavojų kelių Šengeno valstybių vidaus saugumui arba viešajai tvarkai. Dėl šių rimtų grėsmių kai kurios valstybės narės turėjo keletą kartų pratęsti atnaujintą sienų kontrolę ir kai kuriais atvejais buvo išnaudoti visi galiojančiuose teisės aktuose nustatyti laikotarpiai.

Dar 2017 m. gegužės mėn. Komisija pripažino, kad pastaraisiais metais iškilo naujų saugumo problemų – tai rodo besikartojantys teroristiniai išpuoliai. Todėl, nors dabartinės teisinės sistemos pakako problemoms, su kuriomis buvo susiduriama iki šiol, spręsti, Komisija pradėjo svarstyti, ar ši teisinė sistema pakankamai pritaikyta, siekiant reaguoti į besikeičiančią saugumo problemų pobūdį.

Remiantis dabartinėmis Šengeno taisyklėmis, vidaus sienų kontrolė gali būti vykdoma ne ilgiau kaip šešis mėnesius, jei atliekant Šengeno vertinimą nustatyta didelių valstybės narės išorės sienos valdymo trūkumų, dėl kurių kyla grėsmė erdvės be vidaus sienų bendram veikimui, arba jeigu valstybė narė nesilaiko Tarybos sprendimo, kuriuo nustatomos priemonės, švelninančios išorės sienų kontrolės keliamą Šengeno erdvės veikimo sutrikdymo riziką (procedūra, nustatyta Šengeno sienų kodekso 29 straipsnyje, su pakeitimais, padarytais 2016 m. rugsėjo 14 d. Reglamentu (ES) 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų)². Tokiais atvejais Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali rekomenduoti vienai ar kelioms valstybėms narėms priimti sprendimą atnaujinti sienų kontrolę prie visų jų vidaus sienų arba konkrečiuose jų ruožuose konkrečiam šešių mėnesių neviršijančiam laikotarpiui, kurį galima atnaujinti tris kartus³.

Tais atvejais, kai rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui nesusijusi su išorės sienų valdymo trūkumais, nustatytais atliekant Šengeno vertinimą, vidaus sienų kontrolės atnaujinimui taikomos Šengeno sienų kodekso 25–28 straipsniuose nustatytos sąlygos ir terminai. Atitinkamai vidaus sienos kontrolė gali būti taikoma iki šešių mėnesių numatomų įvykių, pavyzdžiui, sporto ar politikos renginių, atvejais (25 straipsnis) arba iki dviejų mėnesių tais atvejais, kai būtina imtis skubių veiksmų (28 straipsnis). Komisijos aiškinimu, pagal 28 ir 25 straipsnius atnaujintos sienų kontrolės laikotarpiai gali būti sudedami kartu. Tai reiškia, kad jeigu sprendimas atnaujinti sienų kontrolę priimtas dėl kitų pagrindų, kiekvienas

¹ Žr. atnaujintos vidaus sienų kontrolės sąrašą https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/reintroduction-border-control/docs/ms_notifications_-_reintroduction_of_border_control_en.pdf.

² Pagal šią procedūrą 2016 m. gegužės 12 d. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, penkioms valstybėms narėms, kurias labiausiai paveikė antrinis judėjimas, rekomendavo atnaujinti sienų kontrolę prie tam tikrų jų vidaus sienų. 2017 m. gegužės 12 d. Taryba leido šioms penkioms valstybėms narėms trečią ir paskutinį kartą pratęsti tą kontrolę iki 2017 m. lapkričio 11 d.

³ Priėmus Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamentą, kuriuo suteikta naujų išteklių ir priemonių (pavyzdžiui, privalomi pažeidžiamumo vertinimai ir su jais susijusios rekomendacijos, taip pat privalomas išteklių telkimas), ES sienų valdymas tapo atsparesnis naujiems sunkumams, jei tokių dar kiltų. Dėl to turėtų smarkiai sumažėti laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo priežasčių, susijusių su padėtimi prie išorės sienų.

pranešimas nagrinėjamas individualiai atsižvelgiant į konkrečias su juo susijusias aplinkybes, o kiekvienam konkrečiam atvejui taikomi nustatyti terminai.

Apskritai laikiną sienų kontrolės atnaujinimą valstybės narės taiko atsakingai⁴. Sąnaudų, patiriamų nesant Šengeno erdvės, modeliavimas aiškiai rodo, kad ekonomikai toks sprendimas brangiai kainuoja⁵.

Tačiau per pastaruosius dvejus metus paaiškėjo, kad laikinos sienų kontrolės pratęsimo taisyklės ir procedūra nepakankamai pritaikytos prie augančių grėsmių viešajai tvarkai ar vidaus saugumui. Dabartinėmis taisyklėmis taip pat neskatinama naudoti alternatyvių rimtų grėsmių švelninimo priemonių. Be to, reikia užtikrinti, kad sienų kontrolę atnaujinti arba pratęsti ketinanti valstybė narė bendradarbiautų su kaimyninėmis valstybėmis narėmis. Galiausiai reikia geriau teisiniu požiūriu apsvarstyti valstybių narių pareigą gerokai prieš priimant sprendimą dėl vidaus sienų kontrolės atnaujinimo vertinti, ar turimos alternatyvios priemonės galėtų padėti pašalinti nustatytą grėsmę ir kaip tai galėtų būti padaryta pagal 2017 m. gegužės 12 d. Komisijos rekomendaciją dėl proporcingų policijos patikrinimų ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo Šengeno erdvėje, kurioje, be kitų dalyvių, valstybės narės rimtos grėsmės vidaus saugumui ar viešajai tvarkai atvejais raginamos teikti pirmenybę proporcingiems policijos patikrinimams, o ne laikinam sienų kontrolės atnaujinimui.

Atsižvelgdama į šias aplinkybes Komisija padarė išvadą, kad reikia atnaujinti laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo taisykles.

Remiantis šia išvada, pasiūlymu siekiama:

- užtikrinti, kad laikinam vidaus sienų kontrolės atnaujinimui taikomi terminai prireikus leistų valstybėms narėms imtis priemonių, būtinų siekiant reaguoti į rimtas grėsmes vidaus saugumui ar viešajai tvarkai;
- nustatyti geresnes procedūrines apsaugos priemones siekiant užtikrinti, kad sprendimas dėl laikinos vidaus sienų kontrolės arba dėl jos pratęsimo būtų grindžiamas tinkamu rizikos vertinimu ir būtų priimamas kartu su kitomis susijusiomis valstybėmis narėmis;
- šiuo tikslu siūloma:
- iki vieno metų (vietoje šešių mėnesių) pailginti laikino vidaus sienos kontrolės atnaujinimo terminą numatomam rimtos grėsmės trukmės laikotarpiui, o pratęsimo laikotarpio trukmė padidinta nuo 30 dienų iki 6 mėnesių;
- valstybės narės parengs ir pateiks rizikos vertinimą, kuriame išdėstoma, kiek ilgai gali išlikti nustatyta grėsmė ir kurie vidaus sienų ruožai yra paveikti; taip pat parodoma, kad vidaus sienų kontrolės pratęsimas yra kraštutinė priemonė; jeigu sienų kontrolė pratęsiama ilgesniam nei šešių mėnesių laikotarpiui, valstybė narė taip

⁴ Nuo 2006 m., kai buvo priimtas Šengeno sienų kodeksas, iki 2015 m., kai prasidėjo migracijos krizė, sienų kontrolė buvo atnaujinta 36 kartus, beveik niekada nebūdavo pratęsiama, o trukmė neviršydavo vos kelių dienų ar savaitių.

⁵ Remiantis Komisijos atlikta tiesioginių ekonominių sąnaudų dėl Šengeno erdvės nebuvimo analize, Šengeno sienų kontrolę atnaujinus ilgesniam laikui vėlavimai pasienyje turėtų didelės įtakos tarpvalstybiniam transportui (visų pirma kelių), turizmui, viešosioms administracijoms ir tarpvalstybiniam darbuotojams bei keliautojams. Šioms kategorijoms tiesioginės sąnaudos sudaro apie 5–18 mlrd. EUR per metus (arba 0,06–0,13 proc. BVP), atsižvelgiant į dėl vėlavimų sugaištą laiką. Šengeno erdvės nebuvimo netiesioginės sąnaudos vidutinės trukmės laikotarpiu gali būti gerokai didesnės nei tos apytikriai apskaičiuotos tiesioginės sąnaudos, nes, jeigu Šengeno erdvės apribojimas sukeltų pavojų ekonominei integracijai, poveikis Bendrijos vidaus prekybai, investicijoms ir judumui būtų beprecedentis.

pat jai pasibaigus paaiškins, kaip sienų kontrolę padėjo pašalinti nustatytą grėsmę; siekdama užtikrinti tokių rizikos vertinimų kokybę, Komisija įtrauks į darbą atitinkamas agentūras (Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas ir Europolą);

- nustatoma geresnė tolesnių veiksmų, susijusių su Komisijos nuomone, kurioje išreiškiamas susirūpinimas dėl sienų kontrolės būtinumo ar proporcingumo, tvarka ir konsultavimosi procedūra, kurioje dalyvaus Komisija, valstybės narės ir, kaip dabar siūloma, atitinkamos agentūros; dabartinėje konsultavimosi procedūroje bus geriau užtikrintas bendradarbiavimo su kaimyninėmis valstybėmis narėmis dėl numatomos sienų kontrolės;
- nustatoma galimybė pratęsti vidaus sienų kontrolę ilgiausiai dvejų metų laikotarpiui tais atvejais, kai rimta grėsmė vidaus saugumui ar viešajai tvarkai išlieka ilgiau nei vienus metus, su sąlyga, kad ji pagrįsta tuo pačiu pagrindu (pvz., grėsmė, susijusi su tarpvalstybinio teroristų tinklo veikimu), o teritorijoje imtasi proporcingų išskirtinių nacionalinių priemonių, pavyzdžiui, paskelbta nepaprastoji padėtis.

Atsižvelgiant į šiuos dalinius pakeitimus, pasiūlyme taip pat paaiškinama termino, taikytino pagal Šengeno sienų kodekso 29 straipsnį, formuluotė.

Pasiūlymu nekeičiami Šengeno sienų kodekse numatyti laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo pagrindai.

• **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymu iš dalies keičiami 25 straipsnyje nustatyti bendrieji laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo terminai, visų pirma susiję su numatomais įvykiais ir (arba) grėsmėmis, kartu išsaugant esamą laikino sienų kontrolės atnaujinimo principą ir jai taikomas apsaugos priemonės, kai, viena vertus, Komisija turi įgaliojimus (ir pareigą, jei viršijamas šešių mėnesių terminas) pareikšti nuomonę dėl numatomų patikrinimų būtinumo ir proporcingumo, ir, kita vertus, dabar sustiprinta Šengeno sienų kodekso 27 straipsnio 5 dalyje nurodyta konsultavimosi procedūra įtraukiant atitinkamas agentūras, turinčias praktinės patirties ir galinčias įvertinti susijusių valstybių narių pranešime ir rizikos vertinime pateiktą informaciją. Be to, bus toliau taikomi Šengeno sienų kodekso 26 straipsnyje nustatyti laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo kriterijai.

Pasiūlymu sustiprinamas principas, kad vidaus sienų kontrolės atnaujinimas turi būti krašutinė priemonė. Pagal Šengeno sienų kodekso 23 straipsnį valstybės narės ir toliau turi teisę savo teritorijoje, įskaitant pasienį, vykdyti policijos patikrinimus, kurie tam tikrais atvejais gali būti veiksminga laikinos vidaus sienų kontrolės atnaujinimo alternatyva. Reikalavimas pateikti rizikos vertinimą, kuriuo įrodoma, kad sienų kontrolės atnaujinimas arba pratęsimas, kurio siekiama, yra krašutinė priemonė, turėtų dar paskatinti valstybes nars apsvarstyti galimybę naudoti alternatyvias priemones, pavyzdžiui, sustiprintas policijos priemones. Šiuo atžvilgiu pasiūlymas taip pat padės įgyvendinti Komisijos rekomendaciją dėl proporcingų policijos patikrinimų teritorijoje⁶; rekomendacijoje Komisija konkrečiai paragino valstybes nars teikti pirmenybę proporcingiems policijos patikrinimams, o ne laikinam vidaus sienų kontrolės atnaujinimui.

Siūlomi pakeitimai atitinka SESV 72 straipsnį, nes jie nedaro poveikio valstybių narių pareigai palaikyti viešąją tvarką ir užtikrinti vidaus saugumą.

Šengeno sienų kodekso 29 straipsnio nuostatos tebeliks vienintelė galimybė valstybei narei pratęsti vidaus sienų kontrolę esant dideliems išorės sienų valdymo trūkumams, nurodytiems

⁶ C(2017) 3349 final.

Šengeno vertinime. Šią galimybę pastaruoju metu sustiprino atitinkamos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamento nuostatos, kai laikinas vidaus sienų kontrolės atnaujinimas gali būti pateisinamas, jeigu valstybė narė nesiima tinkamų tolesnių veiksmų reaguodama į neigiamą pažeidžiamumo vertinimą arba valstybė narė neprašo pakankamos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros paramos, kad reaguotų į konkrečių neproporcingai didelį spaudimą prie savo išorės sienų, dėl kurio kyla grėsmė Šengeno erdvės veikimui (Šengeno sienų kodekso 19 straipsnio 10 dalis).

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pagal Šengeno sienų kodekso 26 straipsnį, kuris tebetaikomas, priimant bet kokią sprendimą atnaujinti arba pratęsti laikiną vidaus sienų kontrolę pirmiausia reikėtų įvertinti tikėtiną tokios priemonės poveikį laisvam asmenų judėjimui erdvėje be vidaus sienų kontrolės. Šiuo atžvilgiu derėtų priminti, kad Direktyvoje 2004/38/EB⁷ nėra nuostatos dėl teisės nebūti tikrinamu saugumo sumetimais kertant sieną, prie kurios vykdoma kontrolė pagal Šengeno sienų kodeksą. Todėl vidaus sienų kontrolės ilgiausio laikotarpio atnaujinimas *per se* nereiškia neigiamo poveikio judėjimo laisvei; neigiamas poveikis judėjimo laisvei gali rasti tik piktnaudžiaujant šia galimybe.

Siekiant sumažinti tokią riziką, siūloma, be Komisijos jau turimos galimybės bet kuriuo metu pareikšti susirūpinimą dėl sienų kontrolės būtinumo ar proporcingumo (jos atnaujinimo ar pratęsimo), nustatyti Komisijai pareigą parengti nuomonę tais atvejais, kai sienų kontrolė vykdoma ilgiau nei šešis mėnesius. Konsultavimosi procedūroje numatyta papildoma apsauga, nes į ją dabar įtraukiamos ir atitinkamos agentūros. Iš siūlomo teksto dėl konsultavimosi procedūros, kuriai vadovaus Komisija, aišku, kad bus tinkamai atsižvelgiama į valstybių narių, kurioms ši kontrolė daro poveikį, nuomonę.

Pasiūlymas padeda stiprinti saugumą Šengeno erdvėje, nes valstybėms narėms suteikiama teisinė galimybė prireikus pratęsti vidaus sienų kontrolę, siekiant reaguoti į rimtą grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, kuri pateisina šią kontrolę.

Šengeno teisinės sistemos atnaujinimas, atsižvelgiant į įgytą patirtį ir siekiant pasirengti naujiems išbandymams, kad būtų išsaugotas gebėjimas tinkamai reaguoti į ilgalaikes rimtas grėsmes viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, kai suteikiama papildomo laiko, kuris gali būti būtinas grėsmėms pašalinti, visiškai atitinka Komisijos darbo uždavinius, nustatytus Europos migracijos darbotvarkėje ir Europos saugumo darbotvarkėje.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Pasiūlymas grindžiamas SESV 77 straipsnio 2 dalies e punktu.

Pasiūlymu iš dalies keičiamas 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas).

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Veiksmai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės srityje priskiriami pasidalijamajai ES ir valstybių narių kompetencijai pagal SESV 4 straipsnio 2 dalį. Todėl subsidiarumo principas

---

⁷ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, OL L 158, 2004 4 30, p. 77.

taikomas pagal ES sutarties 5 straipsnio 3 dalį, pagal kurią Sąjunga ima veikti tik tada ir tik tokiu mastu, kai valstybės narės numatomo veiksmo tikslų negali deramai pasiekti centriniu, regioniniu ir vietiniu lygiu, o dėl numatomo veiksmo masto arba poveikio juos pasiekti būtų geriau Sąjungos lygiu.

Pasiūlymu iš dalies pakeičiamos dabartinės Šengeno sienų kodekso III skyriaus nuostatos, susijusios su laikinu vidaus sienų kontrolės atnaujinimu, atsižvelgiant į pastarųjų metų patirtį, kai kelios valstybės narės keletą kartų pratęsė pradinius atnaujintos vidaus sienų kontrolės laikotarpius.

Pasiūlymu taip pat sugriežtinamos valstybių narių pareigos kaimyninių valstybių narių, kurioms planuojamas sienų kontrolės atnaujinimas daro poveikį, atžvilgiu, nes dabartinių nuostatų veiksmingumas šioje srityje buvo ribotas.

Valstybės narės savarankiškai negali deramai pasiekti tikslo nustatyti konkretaus vidaus sienų ruožo (-ų) laikino kontrolės atnaujinimo išimties tvarka taikymo sritį, trukmę ir procedūrą, atsižvelgiant į valstybių narių pareigas užtikrinti viešąją tvarką ir vidaus saugumą ir poreikį apriboti vidaus sienų kontrolę nevirsijant to, kas būtina, kad būtų išsaugota erdvė be vidaus sienų kontrolės, ir šio tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu. Todėl Sąjunga, laikydamasi subsidarumo principo, gali patvirtinti pasiūlytas priemones.

- **Proporcingumo principas**

Siūlomi laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo taisyklių pakeitimai yra proporcingi tikslui saugoti viešąją tvarką ir užtikrinti vidaus saugumą erdvėje be vidaus sienų kontrolės.

Pasiūlymu visapusiškai pripažįstama, kad pagal Šengeno taisykles laikinas sienų kontrolės atnaujinimas ir jos vėlesnis pratęsimas turi likti išimtimi, kuriai taikomos konkrečios Šengeno erdvės narėms bendros taisyklės.

Pasiūlymu reaguojama į nustatytus galiojančių taisyklių trūkumus, susijusius su ilgalaikėmis grėsmėmis viešajai tvarkai ir vidaus saugumui, kurių pastaraisiais metais patyrė kelios valstybės narės (pavyzdžiui, tarpvalstybinės teroristinės grėsmės, antrinis neteisėtų migrantų judėjimas, dėl kurių laikinas vidaus sienų kontrolės atnaujinimas laikomas pateisinamu). Remiantis šia patirtimi, atrodo, kad tam tikroms ilgalaikėms grėsmėms šalinti nepakanka net praktikos, kuriai pritarė Komisija, – sujungti ilgiausius vidaus sienų kontrolės terminus, remiantis 28 straipsniu (įvykiai, dėl kurių reikia imtis skubių veiksmų) ir 25 straipsniu (numatomi įvykiai).

Todėl pasiūlymu:

1) numatomiems įvykiams taikomas bendrasis terminas pratęsiamas iki vieno metų.

Tikimasi, kad šis ilgiausias terminas bus taikomas, jeigu grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui neįmanoma pašalinti per kelis mėnesius; ši galimybė neturėtų daryti poveikio vidutinei sienų kontrolės, atnaujintos dėl dažniausiai pasitaikančių priežasčių, paprastai susijusių su sporto arba aukšto lygio politiniais renginiais, trukmei. Primintina, kad valstybės narės gali priimti sprendimą dėl laikino sienų kontrolės atnaujinimo pagal Šengeno sienų kodekso 25 arba 28 straipsnį faktinės trukmės laikydamosi Šengeno sienų kodekse nustatytų terminų. Tačiau, kadangi laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo mastas ir trukmė neturėtų viršyti to, kas tikrai būtina, siekiant reaguoti į rimtą grėsmę, Komisija gali prižiūrėti faktinę tokios kontrolės trukmę ir pareikšti nuomonę šiuo klausimu; jeigu kils susirūpinimas dėl atnaujintos sienų kontrolės būtinumo ar proporcingumo arba jeigu vidaus sienų kontrolė bus vykdoma ilgiau nei šešis mėnesius, Komisija privalės pateikti nuomonę.

Be to, Komisija, kaip Sutarčių sergėtoja, naudodamasi savo bendraisiais įgaliojimais spręs bet kokio galimo piktnaudžiavimo atnaujintais terminais klausimą.

Taip pat dėl bet kokio sienų kontrolės atnaujinimo arba pratęsimo bus atliekamas rizikos vertinimas, kurio metu reikėtų apsvarstyti tikėtiną grėsmės trukmę ir paveiktus pasienio ruožus, įvertinti turimas priemones ir paaiškinti, kodėl pasirinkta priemonė laikytina tinkamiausia nustatytai grėsmei pašalinti. Praėjus šešiems faktinės sienos kontrolės mėnesiams, rizikos vertinime taip pat turėtų būti išdėstyta analizė, kaip ankstesnis pratęsimas (-ai) padėjo pašalinti nustatytą grėsmę.

2) Pasiūlyme taip pat nustatyta galimybė išimties tvarka pratęsti vidaus sienų kontrolę, jei tas pats pavojus išlieka ilgiau nei vienus metus, tačiau tik tuo atveju, jei rimta grėsmė viešajai tvarkai arba vidaus saugumui, nurodyta kaip sienų kontrolės pratęsimo pagrindas, yra pakankamai konkreti ir jai pašalinti taip pat imtasi proporcingų išskirtinių nacionalinių priemonių, visų pirma paskelbta nepaprastoji padėtis. Siekiant užtikrinti neeilinį tokio pratęsimo pobūdį, konkrečiai galimybei viršyti Šengeno sienų kodekse nustatytus bendruosius terminus prireiktų Komisijos nuomonės, vėliau – Tarybos rekomendacijos, kurioje prireikus būtų nustatytos susijusių valstybių narių bendradarbiavimo sąlygos. Tai būtų būtina išankstinė sąlyga norint pratęsti kontrolę. Rekomendacijoje galėtų būti aptariami laikotarpiai iki šešių mėnesių, kurie galėtų būti pratęsimi ne daugiau nei tris kartus kiekvieną kartą ne ilgesniam nei šešių mėnesių laikotarpiui naudojant tą pačią procedūrą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymas susijęs su daliniu reglamento pakeitimu. Kadangi pasiūlymu papildomos galiojančios III antraštinės dalies II skyrius dėl laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo pagal šį reglamentą, tinkama priemonė galėtų būti tik reglamentas.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Poveikio vertinimas**

Siūlomu pakeitimu sudaromos sąlygos kontroliuojamai lanksčiai taikyti galiojančias taisykles nepakeičiant išimties tvarka taikomo vidaus sienų kontrolės atnaujinimo logikos. Tuo pateisinama supaprastinta turimų galimybių analizė. Todėl išsamaus poveikio vertinimo atlikti nereikia.

- **Pagrindinės teisės**

Siūlomu daliniu pakeitimu paisoma pagrindinių teisių ir principų, išdėstytų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, visų pirma judėjimo ir apsigyvenimo laisvės (45 straipsnis). Tebetaikomos Šengeno sienų kodekso 3a, 4 ir 7 straipsniuose nustatytos apsaugos priemonės.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Siūlomu daliniu pakeitimu ES biudžetui poveikio nedaroma.

5. KITI ELEMENTAI

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

25 straipsnis iš dalies keičiamas kaip nurodyta toliau.

- Šios nuostatos 4 dalies pirmame sakinyje nustatytas ilgiausias laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo terminas numatomų įvykių, keliančių rimtą grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, atveju pailginamas nuo 6 mėnesių iki 1 metų. Atitinkamai siekiant užtikrinti, kad pratęsimo laikotarpių trukmė pagal šią nuostatą būtų proporcingesnė palyginti su bendra ilgiausia sienų kontrolės trukme, taip pat

pakeistos 1 ir 3 dalys – jose galimi atnaujinimo laikotarpiai pailginami nuo 30 dienų iki 6 mėnesių.

- Šio pakeitimo tikslas – atsižvelgti į ilgalaikes rimtas grėsmes viešajai tvarkai ar vidaus saugumui (pavyzdžiui, tarpvalstybines teroristines grėsmes arba neteisėtų migrantų antrinį judėjimą, dėl kurių laikinas vidaus sienų kontrolės atnaujinimas laikomas pateisinamu), kurioms pašalinti gali prireikti daugiau laiko, kaip paaiškėjo iš dvejų pastarųjų metų patirties.
- 2 dalis pakeičiama siekiant įtraukti nuorodą į naują 27a straipsnį.
- 4 dalyje įrašyta ypatinga galimybė pratęsti vidaus sienų kontrolę viršijant ilgiausią terminą. Atitinkamai kilus rimtai grėmei viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, kuri išlieka ilgiau nei vienus metus, sienų kontrole galima išimties tvarka pratęsti atnaujinamiems šešių mėnesių laikotarpiams ne ilgiau nei dviem metams, taikant naujame 27a straipsnyje nustatytas sąlygas ir laikantis jame nustatytos procedūros.
- Šio pakeitimo tikslas – užtikrinti, kad atnaujintos taisyklės būtų labiau pritaikytos prie naujų uždavinių.

27 straipsnis iš dalies keičiamas kaip nurodyta toliau.

- 1 dalyje, kurioje apibrėžiami ketinamos atnaujinti sienų kontrolės elementai (kurie, remiantis 25 straipsnio 3 dalimi, taip pat taikomi pratęsimui) įterpiamas naujas papunktis aa, kuriame nustatoma nauja valstybių narių pareiga rengti ir kitiems dalyviams teikti rizikos vertinimą. Tokiame rizikos vertinime turėtų būti įvertinta tikėtina grėsmės trukmė bei tai, kokiems sienų ruožams bus daromas poveikis, ir įrodyta, kad sienų kontrolė yra krašutinė priemonė. Jame taip pat turėtų būti išsamiai informuojama apie veiksmų koordinavimą su kaimyninėmis valstybėmis narėmis, kurioms tokia laikina vidaus sienų kontrolė darys poveikį. Siekiant užtikrinti šių duomenų kokybę, priklausomai nuo grėsmės, kuri nurodoma kaip ketinamos atnaujinti arba pratęsti sienų kontrolės priežastis, reikalaujama, kad Komisija įtrauktų į veiklą atitinkamą agentūrą (pvz., Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą arba Europolą).

Šio naujo elemento įtraukimo tikslas – pabrėžti krašutinį pobūdį sienų kontrolės, kaip rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui šalinimo priemonės, kuri turėtų būti naudojama tik jeigu kitos priemonės laikomos nepakankamomis tokiems patiems tikslams pasiekti.

Šis tikslas tampa tvirtesnis įtraukus konkretų valstybių narių, kurios pratęsia sienų kontrolę ilgesniam nei šešių mėnesių laikotarpiui, įpareigojimą vėliau įrodyti, kad atnaujinta sienų kontrolė padėjo pašalinti nustatytą grėsmę.

Iš dalies pakeista nuostata taip pat pabrėžiamas poreikis koordinuoti veiksmus su kaimyninėmis valstybėmis narėmis, kurioms daro poveikį planuojama sienų kontrolė.

Šiomis aplinkybėmis e punktas papildomas formuluote, kuri paaiškina, kad veiksmų koordinavimas su kaimyninėmis valstybėmis narėmis turėtų vykti prieš priimant sprendimą atnaujinti arba pratęsti vidaus sienų kontrolę.

Be to, šios dalies paskutinė pastraipa pakeičiama siekiant pabrėžti, kad bendradarbiavimą su kaimyninėmis valstybėmis narėmis itin atidžiai stebės Komisija, kuri gali paprašyti daugiau informacijos.

- Atsižvelgiant į sienų kontrolės pratęsimo ilgesniam nei vienų metų laikotarpiui specialią procedūrą, atitinkamai pakeistos aplinkybės, kuriomis Komisija turi pateikti 4 dalyje nurodytą nuomonę. Padarius šį pakeitimą, Komisija arba valstybės narės gali pareikšti nuomonę, bet kilus susirūpinimui dėl atnaujintos sienų kontrolės būtinumo ar proporcingumo arba vidaus sienų kontrolę vykdant ilgiau nei šešis mėnesius, Komisija privalės pateikti nuomonę. Ši pareiga sustiprinama ir atnaujinama siekiant atsižvelgti į naują pareigą, susijusią su rizikos vertinimo rengimu ir agentūrų vaidmenį jį vertinant.
- Siekiant įtraukti nuostatą dėl agentūrų dalyvavimo, taip pat atnaujinta 5 dalis, kurioje išsamiai nustatoma Komisijos ir valstybių narių konsultavimosi procedūra. Atitinkamai tikimasi, kad agentūros dalyvaus šiame procese. Kiti pakeitimai atitinka pakeitimus ankstesnėse dalyse, kuriais daugiau matomumo suteikiama planuojamos sienų kontrolės būtinumo ir proporcingumo patikrinimui. Galiausiai siūlomais pakeitimais siekiama užtikrinti, kad laikiną vidaus sienų kontrolės atnaujinimą arba pratęsimą praktikoje lydėtų su tokia kontrole susijusių valstybių narių veiksmų koordinavimo priemonės.

Kaip jau minėta, siekiant nustatyti sąlygas ir procedūras, kurių turi būti laikomasi rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, besitęsiančios ilgiau nei vienus metus, atveju, įterptas naujas 27a straipsnis.

- 1 dalyje paaiškinama, kad sienų kontrolė gali būti išimties tvarka pratęsta ilgesniam nei vienų metų laikotarpiui, jeigu rimta grėsmė vidaus saugumui ar viešajai tvarkai yra pakankamai konkreti ir išlieka ilgiau nei vienus metus. Ši nuostata turi būti skaitoma atsižvelgiant į 8 konstatuojamąją dalį, kurioje suteikiama daugiau gairių, kaip turėtų būti įrodomas grėsmės konkretumas. Todėl taip pat atsižvelgiant į kriterijus dėl laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo, nustatytus 26 straipsnyje, sienų kontrolė išimties tvarka gali būti pratęsiama ilgesniam nei vienų metų laikotarpiui, siekiant paremti išskirtines priemones, kurių imtasi nacionaliniu lygiu ilgalaikiai rimtai grėsmei viešajai tvarkai ar vidaus saugumui pašalinti (pvz., nepaprastoji padėtis).
- 2 dalyje kalbama apie 27 straipsnio procedūrinės nuostatas, kurios turėtų būti toliau taikomos (sąlygos, susijusios su pranešimo turiniu, dalijimosi informacija su Europos Parlamentu ir Taryba taisyklėmis, teise įslaptinti tam tikrą informaciją).
- 3 ir 4 dalyse nustatyta procedūra, kurios turi būti laikomasi. Atitinkamai tokį ypatingą pratęsimą gali rekomenduoti Taryba, atsižvelgdama į Komisijos nuomonę (kuri yra privaloma, atsižvelgiant į 27 straipsnio 4 dalies pakeitimą, kaip nurodyta pirmiau, ir kaip atitinkamai išdėstyta 27a straipsnio 3 dalyje).

Pratęsti kontrolę gali būti rekomenduojama tris kartus; kiekvieną kartą laikotarpiai negali viršyti šešių mėnesių ir turi būti naudojama ta pati procedūra. Atsižvelgiant į tai, kad poreikis tęsti vidaus sienų kontrolę ilgiau nei vienus metus gali būti pagrįstas priežastimis, susijusiomis su nacionaliniais vykdomaisiais ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimais, ir turėtų būti patvirtintas proporcingomis išskirtinėmis nacionalinėmis priemonėmis, siūloma, kad Tarybos rekomendacija neturėtų priklausyti nuo Komisijos pasiūlymo, kuris tokiomis aplinkybėmis gali būti pagrįstas labai ribota informacija. Tačiau Taryba turėtų tinkamai atsižvelgti į Komisijos nuomonę.

Vadovaujantis ankstesnėmis nuostatomis, kuriomis reikalaujama aktyvesnio kaimyninių valstybių narių dalyvavimo, taip pat siūloma, kad Taryba savo

rekomendacijoje tinkamais atvejais nustatytų susijusių valstybių narių bendradarbiavimo sąlygas.

Reglamento 2 straipsnyje išdėstytos standartinės įsigaliojimo ir taikymo srities sąlygos.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) 2016/399 nuostatos, susijusios su laikinam vidaus sienų kontrolės atnaujinimui taikomomis taisyklėmis

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies e punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) teritorijoje, kurioje asmenys gali laisvai judėti, vidaus sienų kontrolės atnaujinimas turėtų likti išimtimi. Vidaus sienų kontrolės atnaujinimas turėtų būti kraštutinė priemonė, taikoma ribotą laiką ir tik tiek, kiek būtina ir proporcinga nustatytai rimtai grėsmei viešajai tvarkai ar vidaus saugumui;
- (2) nustatytą rimtą grėsmę galima šalinti įvairiomis priemonėmis, priklausomai nuo jų pobūdžio ir masto. Valstybės narės taip pat gali naudotis policijos įgaliojimais, kaip nurodyta 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas)⁸ 23 straipsnyje, kuriais tam tikromis sąlygomis galima naudotis pasienio ruožuose. Komisijos rekomendacijoje dėl proporcingų policijos patikrinimų ir policijos bendradarbiavimo Šengeno erdvėje⁹ valstybėms narėms teikiamos šios srities gairės;
- (3) pagal Šengeno sienų kodekso III antraštinės dalies II skyriaus nuostatas vidaus sienų kontrolę galima atnaujinti kaip kraštutinę priemonę rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui atveju ribotam laikotarpiui iki šešių mėnesių numatomų įvykių atveju (25 straipsnis) ir ribotam laikotarpiui iki dviejų mėnesių tais atvejais, kai būtina imtis skubių veiksmų (28 straipsnis). Šių laikotarpių pakako rimtai grėsmei, susijusiai su tokiais dažniausiais numatomais įvykiais kaip tarptautiniai sporto arba aukšto lygio politiniai renginiai, šalinti;
- (4) tačiau iš patirties matyti, kad tam tikros rimtos grėsmės viešajai tvarkai ir vidaus saugumui, kaip antai tarpvalstybinės teroristinės grėsmės arba konkretūs neteisėtų migrantų antrinio judėjimo Sąjungoje atvejai, dėl kurių sienų kontrolės atnaujinimas laikomas pateisinamu, gali išlikti gerokai ilgiau nei numatyti laikotarpiai. Todėl būtina ir pateisinama pritaikyti terminus, taikytinus laikinam sienų kontrolės atnaujinimui, prie dabartinių poreikių kartu užtikrinant, kad šia priemone nebūtų piktnaudžiaujama

⁸ OL L 77, 2016 3 23, p. 1.

⁹ C(2017) 3349 *final*, 2017 5 12.

ir ji ir toliau būtų taikoma išimties tvarka ir naudojama tik kaip krašutinė priemonė. Šiuo tikslu bendrasis terminas, taikytinas pagal Šengeno sienų kodekso 25 straipsnį, turėtų būti pratęstas iki vienerių metų;

- (5) siekiant užtikrinti, kad ši vidaus sienų kontrolė liktų išimtinė priemone, valstybės narės turėtų pateikti rizikos vertinimą dėl planuojamo sienų kontrolės atnaujinimo arba jo pratęsimo. Rizikos vertinime visų pirma turėtų būti vertinama, kaip ilgai gali išlikti nustatyta grėsmė ir kuriems vidaus sienų ruožams daromas poveikis, įrodyta, kad sienų kontrolės pratęsimas yra krašutinė priemonė ir paaiškinta, kaip sienų kontrolė padėtų pašalinti nustatytą grėsmę. Jeigu vidaus sienų kontrolė tęsiasi ilgiau nei šeši mėnesiai, rizikos vertinime taip pat vėliau turėtų būti įrodytas atnaujintos sienų kontrolės veiksmingumas šalinant nustatytą grėsmę ir išsamiai paaiškinta, kaip buvo konsultuotasi su kiekviena kaimynine valstybe nare, kuriai toks pratęsimas padarė poveikį, ir kaip jos buvo įtrauktos priimant sprendimus dėl mažiausią naštą užkraunančios veiklos tvarkos;
- (6) valstybės narės pateikto rizikos vertinimo kokybė bus labai svarbi vertinant planuojamo sienų kontrolės atnaujinimo arba pratęsimo būtinumą ir proporcingumą. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra turėtų dalyvauti atliekant tą vertinimą;
- (7) reikėtų pakeisti Komisijos įgaliojimus pateikti nuomonę pagal Šengeno sienų kodekso 27 straipsnio 4 dalį, kad būtų įtrauktos naujos valstybių narių pareigos, susijusios su rizikos vertinimu, įskaitant bendradarbiavimą su susijusiomis valstybėmis narėmis. Kai vidaus sienų kontrolė vykdoma ilgiau nei šeši mėnesiai, Komisijai turėtų būti privaloma pateikti nuomonę. Taip pat turėtų būti pakeista Šengeno sienų kodekso 27 straipsnio 5 dalyje nustatyta konsultavimosi procedūra, siekiant įtraukti agentūrų (Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros ir Europolio) vaidmenį ir sutelkti dėmesį į praktinį valstybių narių bendradarbiavimo įvairių aspektų įgyvendinimą, įskaitant, jei tinkama, įvairių priemonių koordinavimą abiejose sienos pusėse;
- (8) siekiant geriau priderinti peržiūrėtas taisykles prie uždavinių, susijusių su ilgalaikėmis rimtomis grėsmėmis viešajai tvarkai arba vidaus saugumui, reikėtų nustatyti konkrečią galimybę pratęsti vidaus sienų kontrolę ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui. Toks pratęsimas turėtų lydėti proporcingas išskirtines nacionalines priemones, pavyzdžiui, paskelbta nepaprastoji padėtis. Bet koku atveju dėl tokios galimybės laikinas vidaus sienų kontrolės pratęsimas neturėtų viršyti dvejų metų;
- (9) siekiant paaiškinti pagal Šengeno sienų kodekso 29 straipsnį ir 25 straipsnį taikytinų laikotarpių ryšį, turėtų būti pakeista 25 straipsnio 4 dalies nuoroda į 29 straipsnį;
- (10) galimybei vykdyti laikiną vidaus sienų kontrolę reaguojant į konkrečią grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, kuri išlieka ilgiau nei vienerius metus, turėtų būti taikoma speciali procedūra;
- (11) šiuo tikslu Komisija turėtų pateikti nuomonę dėl tokio pratęsimo būtinumo ir proporcingumo ir tinkamais atvejais dėl bendradarbiavimo su kaimyninėmis valstybėmis narėmis;
- (12) atsižvelgiant į tokių priemonių, susijusių su nacionaliniais vykdomaisiais ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimais dėl rimtos grėsmės viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, pobūdį, įgyvendinimo įgaliojimai priimti rekomendacijas pagal šią specialią procedūrą turėtų būti išimtinai suteikta Tarybai;
- (13) Taryba, atsižvelgdama į Komisijos nuomonę, gali rekomenduoti taikyti tolesnį ypatingą pratęsimą ir prireikus nustatyti susijusių valstybių narių bendradarbiavimo sąlygas, siekdama užtikrinti, kad tai būtų išskirtinė priemonė, taikoma tik kiek būtina

ir pagrįsta, kuri atitinka priemones, kurių taip pat imtasi teritorijoje nacionaliniu lygiu, siekiant pašalinti tą pačią konkrečią grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui. Tarybos rekomendacija turėtų būti bet kokio tolesnio pratęsimo, viršijančio vienu metų laikotarpį, išankstinė sąlyga ir todėl turėtų būti tokio paties pobūdžio, kaip ir 29 straipsnyje nustatyta rekomendacija;

- (14) kadangi šio reglamento tikslu – leisti išimtiniais atvejais pratęsti atnaujintą sienų kontrolę konkrečiame (-uose) vidaus sienų ruože (-uose) laikotarpiui, kuris būtinas valstybei narei tinkamai reaguoti į ilgalaikę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę – siekiama papildyti dabartines laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo taisykles, valstybės narės savarankiškai negali jo pasiekti; būtina iš dalies pakeisti bendrąsias taisykles, nustatytas Sąjungos lygiu. Taigi, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (15) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (16) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB¹⁰, plėtojimas; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (17) šis reglamentas yra Šengeno *acquis* nuostatų, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB¹¹, plėtojimas; Todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (18) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamoms Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹², kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį¹³;
- (19) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamoms Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁴, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB¹⁵ 1 straipsnio A punkte

¹⁰ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

¹¹ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

¹² OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

¹³ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

¹⁴ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

¹⁵ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB¹⁶ 3 straipsniu;

- (20) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁷, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES¹⁸ 3 straipsniu;
- (21) šiuo reglamentu paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;
- (22) todėl Reglamentas (ES) Nr. 2016/399 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 2016/399 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 25 straipsnis pakeičiamas taip:

„1. Erdvėje be vidaus sienų kontrolės iškilus rimtai grėsmei viešajai tvarkai arba vidaus saugumui valstybėje narėje, ta valstybė narė išimties tvarka gali atnaujinti sienų kontrolę prie visų savo vidaus sienų arba konkrečiuose jų ruožuose ribotam, ne ilgesniam nei 30 dienų, laikotarpiui arba numatomam rimtos grėsmės trukmės laikotarpiui, jei jis viršija 30 dienų, bet neviršija šešių mėnesių. Laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo mastas ir trukmė neviršija to, kas tikrai būtina siekiant reaguoti į rimtą grėsmę.

2. Vidaus sienų kontrolė atnaujinama tik kaip kraštutinė priemonė ir laikantis 27, 27a, 28 ir 29 straipsnių. Kiekvienu atveju svarstant galimybę pagal atitinkamai 27, 27a, 28 arba 29 straipsnius priimti sprendimą atnaujinti vidaus sienų kontrolę, atsižvelgiama į atitinkamai 26 ir 30 straipsniuose nurodytus kriterijus.

3. Jeigu rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui valstybėje narėje išlieka ilgiau nei numatyta šio straipsnio 1 dalyje, ta valstybė narė gali pratęsti savo vidaus sienų kontrolę, atsižvelgdama į 26 straipsnyje nurodytus kriterijus ir pagal 27 straipsnį, tais pačiais pagrindais, kaip nustatyti šio straipsnio 1 dalyje, ir atsižvelgdama į visus naujus elementus, taikytinus atnaujinamiems laikotarpiams,

¹⁶ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

¹⁷ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

¹⁸ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

atitinkantiems numatomą rimtos grėsmės trukmę ir neviršijantiems šešių mėnesių.

4. Visas laikotarpis, kurį atnaujinama vidaus sienų kontrolė, įskaitant bet kurį pratęsimą, numatytą pagal šio straipsnio 3 dalį, neturi viršyti vieno metų.

27a straipsnyje nurodytais išskirtiniais atvejais bendras laikotarpis gali būti dar pratęsiamas daugiausiai dvejiems metams pagal tą straipsnį.

Jei esama išskirtinių aplinkybių, kaip nurodyta 29 straipsnyje, visas laikotarpis gali būti tęsiamas daugiausia iki dvejų metų pagal to straipsnio 1 dalį.“

(2) 27 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 1 dalis papildoma nauju aa punktu:

„aa) rizikos vertinimą, kuriame vertinama, kaip ilgai gali išlikti nustatyta grėsmė ir kuriems vidaus sienų ruožams daromas poveikis, įrodoma, kad sienų kontrolės pratęsimas yra kraštutinė priemonė, ir paaiškinama, kaip sienų kontrolė padėtų pašalinti nustatytą grėsmę. Jeigu sienų kontrolė atnaujinta jau ilgiau kaip šešis mėnesius, rizikos vertinime taip pat paaiškinama, kaip ankstesnis sienų kontrolės atnaujinimas padėjo pašalinti nustatytą grėsmę.

Rizikos vertinime taip pat turi būti išsami ataskaita, kaip susijusi valstybė narė koordinavo veiksmus su valstybe nare arba valstybėmis narėmis, su kuria (-iomis) ji turi bendrų vidaus sienų, prie kurių buvo vykdoma sienų kontrolė.

Komisija rizikos vertinimą atitinkamai pateiks Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai ir Europolui.“

ii) 1 dalies e punktas pakeičiamas taip:

„e) atitinkamais atvejais priemonės, kurių turi imtis kitos valstybės narės, kaip susitarta prieš laikinai atnaujinant susijusių vidaus sienų kontrolę.“

iii) 1 dalies paskutinis sakinyss pakeičiamas taip:

„Jeigu būtina, Komisija gali atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) paprašyti pateikti papildomos informacijos, įskaitant informaciją apie bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis, kurioms planuojamas vidaus sienų kontrolės pratęsimas daro poveikį, ir papildomą informaciją, reikalingą siekiant įvertinti, ar tai kraštutinė priemonė.“

iv) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Gavusi valstybės narės pranešimą pagal 1 dalį ir atsižvelgdama į 5 dalyje numatytas konsultacijas, Komisija ar bet kuri kita valstybė narė gali pateikti nuomonę, nedarydama poveikio SESV 72 straipsniui.

Jeigu planuojamo vidaus sienų kontrolės atnaujinimo būtinumas arba proporcingumas Komisijai kelia susirūpinimą arba jeigu ji mano, kad būtų tinkama pasikonsultuoti dėl tam tikrų pranešimo aspektų, ji tuo tikslu pateikia nuomonę.

Jeigu vidaus sienų kontrolė jau buvo atnaujinta šešis mėnesius, Komisija pateikia nuomonę.“

v) 5 dalis pakeičiama taip:

„Dėl 1 dalyje nurodytos informacijos ir dėl bet kurios Komisijos ar valstybės narės nuomonės pagal 4 dalį vyksta konsultacijos, kurioms vadovauja Komisija. Prireikus konsultacijų metu rengiami valstybės narės, planuojančios atnaujinti vidaus sienų kontrolę, kitų valstybių narių, ypač tų, kurioms tokios priemonės darys tiesioginį poveikį, ir atitinkamų agentūrų bendri posėdžiai. Nagrinėjami planuojamų priemonių proporcingumas, nustatyta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui ir būdai užtikrinti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimo įgyvendinimą. Vidaus sienų

kontrolę atnaujinti arba pratęsti planuojanti valstybė narė vykdydama sienų kontrolę kuo labiau atsižvelgia į tokių konsultacijų rezultatus.“

(3) Įterpiamas naujas 27a straipsnis:

Speciali procedūra, kai rimta grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui išlieka ilgiau nei vienus metus

„1. Išskirtiniais atvejais, kai valstybė narė susiduria su ta pačia rimta grėsme viešajai tvarkai ar vidaus saugumui ilgesnį laiką nei nurodyta 25 straipsnio 4 dalies pirmame sakinyje, ir jeigu teritorijoje taip pat imtasi proporcingų išskirtinių nacionalinių priemonių, kuriomis siekiama pašalinti šią grėsmę, sienų kontrolę, laikinai atnaujinta reaguojant į tą grėsmę, gali būti dar pratęsta pagal šį straipsnį.

2. Vėliausiai šešios savaitės prieš pasibaigiant 25 straipsnio 4 dalies pirmame sakinyje nurodytam laikotarpiui, valstybė narė praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai, kad ji siekia tolesnio pratęsimo pagal šiame straipsnyje nustatytą specialią procedūrą. Pranešime pateikiama informacija, kurios reikalaujama pagal 27 straipsnio 1 dalies a–e punktus. Taikomos 27 straipsnio 2 ir 3 dalys.

3. Komisija pateikia nuomonę.

4. Taryba, tinkamai atsižvelgdama į Komisijos nuomonę, gali rekomenduoti, kad valstybė narė priimtų sprendimą dar pratęsti vidaus sienų kontrolę ne ilgesniam nei šešių mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis ne daugiau nei tris kartus gali būti pratęstas tolesniam šešių mėnesių laikotarpiui. Savo rekomendacijoje Taryba pateikia bent informaciją, nurodytą 27 straipsnio 1 dalies a–e punktuose. Prireikus ji nustato susijusių valstybių narių bendradarbiavimo sąlygas.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Europos Parlamento vardu
Pirmininkas*

*Tarybos vardu
Pirmininkas*